

15. maj 2020

Samlenotat vedrørende ECOFIN den 19. maj 2020

- 1) Rådskonklusioner vedr. Kommissionens landerapporter for 2020

KOM-dokument foreligger ikke

Materialet er udarbejdet af Finansministeriet

2

Dagsordenspunkt 3: Rådskonklusioner vedr. Kommissionens landerapporter for 2020

1. Resume

Rådskonklusioner vedr. Kommissionens landerapporter for 2020 ventes behandlet på ECOFIN 19. maj og ventes vedtaget snarest i skriftlig procedure.

I landerapporterne redegøres for den økonomiske situation i de respektive lande samt Kommissionens vurdering af landenes opfølgning på landespecifikke anbefalinger siden oprettelsen af det europæiske semester i 2011 samt sidste års landespecifikke anbefalinger (vedtaget 9. juli 2019). Rapporterne indeholder også dybdegående analyser af de lande, som har potentielle makroøkonomiske ubalancer ifølge varslingsrapporten for 2020 (fra december 2019).

Rådskonklusionerne ventes overordnet at støtte Kommissionens analyser og vurderinger i landerapporterne, herunder vurderingerne af EU-landenes opfølgning på landespecifikke anbefalinger fra 2019 samt vurderingen af, at der eksisterer makroøkonomiske ubalancer i 12 EU-lande.

Konklusionerne ventes endvidere at understrege, at den økonomiske situation i EU-landene har ændret sig siden offentliggørelsen af landerapporterne som følge af COVID-19-pandemien.

Konklusionerne understreger i den forbindelse, at det – efter indsatsen ift. sundhedskrisen og for at mindske de umiddelbare økonomiske konsekvenser – er afgørende at håndtere landenes strukturelle udfordringer for at understøtte genopretningen af økonomierne, og at reformer og investeringer er væsentlige, herunder mhp. at fremme overgangen til en bæredygtig økonomi.

2. Baggrund

Kommissionen offentliggjorde 26. februar 2020 sine landerapporter for 2020. De enkelte landerapporter redegør for de respektive landes generelle økonomisk-politiske udfordringer og omfatter dels Kommissionens vurdering af landenes opfølgning på sidste års landespecifikke anbefalinger (vedtaget 9. juli 2019) og dels de dybdegående analyser vedrørende makroøkonomiske ubalancer for 13 lande udpeget i varslingsrapporten for 2020 (fra december 2019)¹.

Kommissionen offentliggjorde samtidig en horisontal meddelelse vedr. landenes opfølgning på anbefalingerne fra 2019 og opfølgningen på de landespecifikke anbefalinger generelt siden introduktionen af det europæiske semester i 2011 samt resultaterne af de dybdegående analyser under makroudbalanceproceduren.

¹ Danmark er igen i år ikke udpeget til en dybdegående analyse. Landerapporten for Danmark fokuserer derfor primært på de mere generelle økonomisk-politiske udfordringer, opfølgningen på anbefalingen til Danmark fra 2019 samt Kommissionens vurdering af investeringsudfordringer i Danmark.

Kommissionens landerapporter og tilhørende horisontale meddelelse blev udarbejdet og offentliggjort før COVID-19 for alvor spredte sig i EU-landene og tager derfor ikke højde for pandemien og dens økonomiske konsekvenser.

Kommissionen fremhæver, at der siden 2011, hvor det europæiske semester blev oprettet, er fulgt helt eller delvist op på omkring 2/3 af de landespecifikke anbefalinger. Der er generelt gjort størst fremskridt med at følge op på anbefalinger vedr. den finansielle sektor samt anbefalinger vedr. arbejdsmarkedet. Der har derimod kun været mindre fremskridt fsva. anbefalinger vedr. udvidelse af skattebasen og anbefalinger vedr. reformer relateret til sundhed og ældrepleje mv.

Ift. de landespecifikke anbefalinger fra 2019 er der generelt gjort størst fremskridt med at følge op på anbefalinger vedr. den finansielle sektor og aktiv arbejdsmarkedspolitik, mens der generelt er gjort færrest fremskridt ift. anbefalinger om konkurrenceforbedrende tiltag i servicesektoren og sikring af finanspolitisk holdbarhed.

Der er generelt gjort fremskridt med at nedbringe makroøkonomiske ubalancer, herunder som følge af den fortsatte genopretning efter den økonomiske og finansielle krise. Ifølge Kommissionens 13 dybdegående analyser oplever 12 lande imidlertid makroøkonomiske ubalancer, jf. nedenfor.

3. Formål og indhold

Rådet ventes at vedtage rådskonklusioner vedr. landerapporterne under det europæiske semester for 2020. Rådskonklusionerne ventes behandlet på ECOFIN 19. maj og ventes vedtaget snarest i skriftlig procedure. Konklusionerne ventes at vedrøre landerapporternes dybdegående analyser under makroubalanceproceduren samt den overordnede status for EU-landenes opfølgning på de landespecifikke anbefalinger fra 2019. Rådskonklusionerne ventes også at tage højde for udbruddet af COVID-19 og betydningen heraf for EU-landenes økonomier og det europæiske semester.

Rådskonklusionerne ventes at lægge vægt på følgende:

- Rådet erkender, at der er behov for et koordineret og omfattende svar på COVID-19-krisen mhp. at sikre grundlaget for en genopretning i EU og håndtere pandemiens socioøkonomiske konsekvenser. Rådet understreger vigtigheden af, at fleksibiliteten i EU's rammer for koordination af økonomisk politik benyttes fuldt ud i den givne situation.
- Rådet opfordrer til en hurtig, målrettet og koordineret indsats for at komme gennem den nuværende økonomiske krise og sikre grundlaget for bæredygtig og inklusiv vækst.
- Rådet understreger, at det – efter indsatsen for at redde menneskeliv og mindske de umiddelbare økonomiske konsekvenser – er afgørende at håndtere strukturelle udfordringer og sårbarheder for at understøtte genopretningen. Reforme og investeringer af høj kvalitet er væsentlige i denne sammenhæng,

herunder særligt mhp. at styrke den økonomiske robusthed, fremme overgangen til en bæredygtig, digitaliseret og CO₂-neutral økonomi samt mhp. at håndtere udfordringer forbundet med den demografiske udvikling.

- Rådet bifalder Kommissionens landerapporter fra 2020, der analyserer den økonomiske politik og fremskridtene med implementering af de landespecifikke anbefalinger fra 2019 samt indeholder dybdegående analyser under proceduren for makroøkonomiske ubalancer. Rådet noterer sig den tilhørende meddelelse fra Kommissionen vedrørende de makroøkonomiske ubalancer og minder om, at Kommissionens pakke blev offentliggjort før COVID-19-krisen.
- Rådet minder om, at Kommissionens vurdering af den flerårige implementering af landespecifikke anbefalinger viser, at nogle af anbefalingerne vedrører langsigtede udfordringer, som tager tid at adressere. Rådet bemærker dog samtidig, at implementering af landeanbefalingerne fra 2019 har været begrænset på trods af den gunstige økonomiske situation i de seneste år. Reformimplementeringen varierer fortsat på tværs af politikområder og lande og har generelt været bedst f.eks. anbefalinger vedr. finansielle markeder og aktiv arbejdsmarkedspolitik. Der har omvendt kun været begrænsede fremskridt ift. at fremme konkurrencen i servicesektoren og sikre langsigtet finanspolitiske holdbarhed.

De dybdegående analyser vedr. makroøkonomiske ubalancer

- Rådet finder, at de dybdegående analyser er af høj kvalitet og giver et omfattende indblik i situationen i de EU-lande, der undersøges. Rådet erkender, at de dybdegående analyser er foretaget før udbruddet af COVID-19 og det medfølgende økonomiske tilbageslag og understreger, at udviklingen i de makroøkonomiske ubalancer bør overvåges i lyset af COVID-19-pandemien.
- Rådet er enig i, at 12 lande oplever makroøkonomiske ubalancer af forskellig karakter (Kroatien, Cypern, Frankrig, Tyskland, Grækenland, Irland, Italien, Nederlandene, Portugal, Rumænien, Spanien og Sverige).
- Rådet er enig i, at tre lande oplever alvorlige makroøkonomiske ubalancer (Cypern, Grækenland og Italien).
- Rådet er enig i, at Bulgarien ikke oplever ubalancer. Det vil fortsat være nødvendigt med en løbende overvågning af den fulde implementering af nyligt aftalte reformer, herunder særligt implementeringen af Bulgariens køreplan mhp. at styrke insolvenslovgivningen samt udviklingen i misligholdte lån.
- Rådet noterer, at de dybdegående analyser for 2020 indikerer, at der før udbruddet af COVID-19 var fremskridt ift. reduktion af makroøkonomiske ubalancer i EU takket være økonomisk vækst og politiktiltag. Analyserne peger dog samtidig på, at der på trods af den gunstige økonomiske udvikling de seneste år fortsat eksisterer sårbarheder i nogle EU-lande, herunder særligt som følge af historisk høje niveauer af offentlig og privat gæld. Samtidig oplever andre EU-lande store overskud på betalingsbalancen, selvom disse

overskud er faldet en smule de seneste år. Rådet understreger nødvendigheden af at fremme aktiviteten og sikre et sundt økonomisk fundament, der styrker økonomiernes robusthed ift. økonomiske kriser som den aktuelle og understøtter genopretningen.

- Rådet fremhæver makroudbalanceprocedurens funktion ift. at forhindre og udbedre makroøkonomiske ubalancer og herved styrke den økonomiske robusthed.
- Rådet bekræfter, at makroudbalanceproceduren bør implementeres på en transparent og konsistent vis, der sikrer ejerskab til proceduren i EU-landene herunder med brug af proceduren for alvorlige ubalancer (henstillinger om ubalancer), når det er relevant. Rådet bekræfter, at Kommissionen offentligt bør begrunde og forklare, hvis den ikke beslutter at bruge henstillinger i proceduren for EU-lande med alvorlige ubalancer. Rådet vil drøfte makroudbalanceproceduren som led i evalueringen af EU's rammer for koordination af økonomisk politik.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet ventes ikke at udtale sig i sagen.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser.

7. Økonomiske konsekvenser

Rådskonklusionerne om Kommissionens landerapporter, herunder de dybdegående analyser og EU-landenes opfølgning på de landespecifikke anbefalinger fra 2019, vil ikke i sig selv have økonomiske konsekvenser. En effektiv gennemførelse af det europæiske semester ventes at have positive statsfinansielle, samfundsøkonomiske og erhvervsøkonomiske konsekvenser, i det omfang en konsistent implementering af landespecifikke anbefalinger bidrager til at understøtte vækst og beskæftigelse i EU-landene.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ventes generel opbakning til rådskonklusionerne med det ventede indhold.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter rådskonklusioner på linje med det foreliggende udkast og den enighed, der kan opnås i Rådet herom.

Regeringen støtter, at EU-landene inden for rammerne af det europæiske semester drøfter politiktiltag mhp. at fremme genopretningen af økonomierne i lyset af COVID-19-pandemien og at sikre sunde strukturer, der gør EU-landene mere modstandsdygtige over for kriser og økonomiske tilbageslag og understøtter en bæredygtig udvikling. Det er en central prioritet for regeringen, man efter den akutte krisehåndtering i EU sikrer et fornyet stærkt fokus på grøn omstilling og bæredygtighed i det økonomiske samarbejde.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg er ikke tidligere blevet orienteret om rådskonklusionerne vedr. Kommissionens landerapporter for 2020.

Folketingets Europaudvalg blev via. samlenotat (oversendt 5. marts) og skriftlig forelæggelse (oversendt 13. marts) orienteret om Kommissionens landerapporter for 2020, herunder de dybdegående analyser, forud for den planlagte drøftelse heraf på ECOFIN 17. marts 2020, der imidlertid blev aflyst som følge af COVID-19-udbruddet i Europa.

Bilag 1 – EU-Kommissionens konklusion i de dybdegående analyser 2020

Tabel 1

Kommissionens konklusioner i de 13 dybdegående analyser vedr. makroøkonomiske ubalancer, marts 2020

	Kategorisering	Beskrivelse af ubalancer
Lande		
Cypern	Alvorlige ubalancer	Høj offentlig og privat gæld til ind- og udland. Banksektoren er udfordret af en stor andel misligholdte lån.
Italien	Alvorlige ubalancer	Høj offentlig gæld, svag udvikling i produktiviteten og vækstpotentialet. Højt niveau af misligholdte lån. Høj ledighed.
Grækenland	Alvorlige ubalancer	Høj offentlig gæld og høj udlandsgæld. Banksektoren er udfordret af en høj andel misligholdte lån. Høj ledighed og lav potentiel økonomisk vækst.
Kroatien	Ubalancer	Høj offentlig og privat gæld til ind- og udland. Lav potentiel vækst.
Frankrig	Ubalancer	Høj offentlig gæld, lav produktivtetsvækst og svag konkurrenceevne.
Irland	Ubalancer	Høj offentlig og privat gæld til ind- og udland. Dog er landets ubalancer under betydelig forbedring.
Nederlandene	Ubalancer	Stort overskud på betalingsbalancen. Høj privat gæld.
Portugal	Ubalancer	Høj offentlig og privat gæld til ind- og udland og lav produktivtetsvækst. Banksektor udfordret af en høj andel misligholdte lån.
Spanien	Ubalancer	Høj offentlig og privat gæld til ind- og udland. Høj ledighed.

Sverige	Ubalancer	Høj og voksende gæld blandt husholdningerne. Overvurderede boligpriser.
Tyskland	Ubalancer	Højt og vedvarende overskud på betalingsbalancen som følge af lavt investeringsniveau i den private og offentlige sektor.
Rumænien	Ubalancer	Forværret konkurrenceevne samt stigende betalingsbalanceunderskud som et resultat af lempelig finanspolitik samt ustabil erhvervs klima.

